

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisen liiton julkaisu, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka distrikti The Western Workmen's Pub. Co:n kustantamana.

Huoneisto sijaitsee 10:n ja Duane ka-
tujen kulmassa. Puhelin 365.
Ilmoitushinta 50 senttiä tuumalta kerran.
Maimailmoituksista \$1.00 ensimmäiseltä tuu-
malta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta lisä.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta \$1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta \$1.25, puoli vuotta 75c
SUOMEEN
1 vuosikerta \$1.50, puoli vuotta 80c

TOVERITAR
(THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in
America, Published every Tuesday by The
Western Workmen's Publishing Co.
Advertising rates 50c per inch per insertion.

SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year \$1.00, 6 months 60c
IN CANADA:
One year \$1.25, 6 months 75c
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year \$1.50, 6 months 80c

TOVERITAR

Box 99, Astoria, Ore.
Entered as second-class matter July 18th,
1911, at the Post Office at Astoria, Oregon,
Under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS

Selma Jokela-McCone
231½ Oak St., Portland, Ore.

TOIMITUS

231½ Oak St., Portland, Ore.

Toverittaren tilaajaluettelo osottaa
seuraavaa:
Uusia 200
Uudistuksia 60
Katkenneet 65

Toverittaren tilauskil-
pailukatsauksia

Hyvät kilpailijat! Tämä on kehoitus
viimeiseen ponnistukseen tilausten
hankkimiseksi Toverittarelle tämän
kilpailun aikana! Kehotukseni luon-

KAHVI-JUTTUJA

Vain muutama päivä enään aikaa
ja kilpailu Toverittaren levittämises-
sä palkintojen saavuttamiseksi on
päättynyt. En nyt osaa kiittää enkä
moittia kilpailijoita ennenkuin saan
tämän numeron nähdäkseni, sillä jos
viime Toverittareissa olleiden nume-
roiden jälkeen lähtisin puhumaan,
niin voisin kukaties erehtyä.

El ne numerot viime Toverittares-
sa kovin kehuttavat olleet. Uusia
tilauksia saapunut viikon varrella
vaan 183 ja uudistetuja ainoastaan
62 ja samalla aikaa on katkennut 72.
Mutta en puhu siitä nyt enempää,
sillä voisivat kukaties tässä lehdessä
olevat numerot lyödä minua vasten
naamaa. Jänityksellä nyt vaan odot-
tan sitä, kuka ne kunniakirjat tulee
saamaan.

Monimiljoneeri-rouvat ja -neidit
New Yorkissa ovat kovasti innostu-
neet runnaamaan Hughesia presiden-
tiksi ja kuuluvat he lähtevän ensi
kuun alussa vaalirunnausmatkalle
poikki mantereen erikoisjunalla, jon-
ka he ovat nimittäneet "kultainen
erikoisjuna" (golden special). Tässä
puhassa ovat johtavimpina Annie
Morgan, rouva Guggenheim, y.m. ra-
hapohat ja aikovat he osottaa län-
nen ja keskilännen farmareille miksi
heidän tulisi äänestää Hughesia pre-
sidentiksi.

Jo se seikka, että nämä voreni-
mät, nämä herrastit yhteiskuntaru-
miissa, että nämä lähtevät vaaligla-
taattoreiksi Hughesin puolesta on
tarpeeksi todistamaan, että farma-
reilla enempi kuin muillakaan
työläisillä ei ole mitään tekemistä
tämän presidentin ehdokkaan kanssa.
Hughes on monimiljoneerin ehdokas,
miksikö siis työläiset häntä äänestä-
sivät. Hughesilla on jo kylliksi tun-
nettu rekordi työläisten sortajana.
Hän se oli, joka yllokkuden tuoma-
rina ollessaan auttoi hattuhteittajoi-
ta silloin kuu järjestyneiltä hatturei-

nollisestikaan ei ehdi kaikille paikka-
kunnille ennen kilpailun loppua, ai-
noastaan lähemmille, vaan kuitenkin
tarpeeksi laajalle keski- ja länsival-
tioissa, tehdäkseen suuria muutoksia
kilpailuasemassa kilpailijain kesken,
jos kehoitukseni otetaan huomioon ja
tehdään lopullinen rynnäkkö, erikois-
sella innostuksella, jokaisen suoma-
laisen naisen sekä miehenkin luo,
jolle ei vielä tule Toveritarta. NYT
ON OLTAVA LIIKKEELLÄ! NYT
ON TOIMITTAVA! NYT VIIMEI-
SEEN PONNISTUKSEEN JOKAI-
NEN ASIAMIES JA KILPAILIJA!
TOVERITAR JOKAISEEN KOTIIN!
JOKAINEN TILAAMAAN TOVERI-
TAR!

Tähän saakka ei vielä kenelläkään,
ei yhdelläkään paikkakunnalla ole
täyttä 300 pistettä. Ensimmäisen palk-
innon saamiseksi tarvitaan 450 pis-
tettä. Toisen palkinnon saamiseksi
vähintään 350 pistettä.

Vielä on New York ensimmäisenä ti-
lailia! Toisella on Hanna, Wyo., kol-
mannella Seattle, Wash., neljännellä
Ashtabula, Ohio, viidennellä Astoria,
Ore., kuudennella Portland, Ore., seit-
semännellä Peabody, Mass., ja Rock
Springs, Wyo., kahdeksannella Bisbee,
Ariz., yhdeksännellä Norwood, Mass.
Ja kymmenennellä tilalla on Quincy,
Mass.

On mahdoton sanoa miten paljon
tilauksia on parhaillaan tulossa kon-
torilamme kohden, vaan sen uskon,
ettei niitä ole ainakaan pieni määrä.
Luotan että kilpailijat ovat ottaneet
huomionsa sen, ettei nyt ole enää
aikaa kuhnailla ja toimineet sen mu-
kaan.

Kaikki tilaukset otetaan huomioon,
jotka on postitettu maanantaina lo-
kak. 2 p. koska edellinen päivä on
sunnuntai, jolloin ei voi saada raha-
lähetyksiä tehdyksi.

Nyt siis kilpailijat VIIMEISEEN
PONNISTUKSEEN!

Kilpailun tulokset julkaistaan niin
pian kuin mahdollista. On mahdoton
saada tuloksia julkaistuksi seura-
vassa Toverittareissa, vaan sitä seu-
raavaan uskon niitten joutuvan.

ta ryöstettiin kodit ja kaikki mitä
heillä oli ja työnnettiin haturit ja
heidän perheensä paljain käsin maan-
tielle. Ja monia muita samantapaisia
urotöitä on Hughes jo ehtinyt elä-
mänsä varrella tehdä.

Ja siksiäpä nuo miljoneeri "leidit"
tahtovatkin saada hänet presidentik-
seen. Hughesin valitseminen merkit-
seisi heille enemmän täysirotoisia
kissoja ja syllokkia, jalokiviä, ulko-
maamatkoja ja kaikkea mitä vaan
mielikuvitus voi saada heidät halua-
maan.

Kirjeenvaihtajamme eivät ole muis-
taneet kertoa juuri nimeksikään siitä,
mitä missäkin osastossa ja ompelu-
seurassa hommattiin punasen viikon
aikana — hommattiinko paljon mi-
tään. Lainaan siis tähän Raivaajasta
raportin, mitä Fitchburgissa on pun-
naisen viikon aikana hommattu. Ra-
portti on seuraava:
"Kuten aikaisemmin ilmoitettiin, kil-
pailivat Saiman "Punasen armeijan"
jäsenet keskenään saavutuksista "Pun-
naisen viikon" aikana. Pistetä lasket-
tiin siten, että jokaisesta uudesta jä-
senestä annettiin 10 pistettä ja jokai-
sesta 2—5 sentin erästä sanoma-
lehtitilauksista, kirjallisuudesta ja
listakeräyksestä 1 piste.
"Suurimman pistemäärän — olle-
en paljon edellä toisista — saavutti
tov. Emil Hangas, saaden 438 pistettä.
Mutta hänpä ei väistännyt yhtään
vastaantulijaa. "Työn kaksiteräisellä
miekalla" ja monilla muilla yhtä
tepsivillä "aseilla" iski Hangas. Eri-
koisesti kannattaa mainita hänen
värviämänsä uusien jäsenten määrä.
Hangaksen välityksellä liittyi näet
Saimaan 27 uutta jäsentä.
"Toisena oli tov. Y. Lönnqvist. Hä-
nen pistemääränsä oli 197. Lönn-
qvistin välityksellä liittyi Saimaan
myöskin huo rattava määrä uusia jä-
seniä. Lentolehtien jakamisessa hän
oli parhain.

Kolmantena oli tov. Saimi Niwell,
joka saavutti yksinään suuremman
pistemäärän kuin "Punasen armeijan"
muut 6 naista yhteensä. Hänen piste-

Luottaen että kaikki kilpailijat il-
man poikkeusta tekevät kaiken voi-
tavansa TOVERITTAREN LEVITÄ.
MISEKSI, jään kanssanne innolla o-
dottamaan lopullisia tuloksia kilpai-
lusta.

Toverillisesti,

LIIKKEENHOITAJA.

LASTEN JOULU 1916.

Hilja Liinamaa-Pärssinen, tuo
kiltti tati siellä kaukana Suomes-
sa, on taaskin muistanut Lasten
Joulua, muutamalla miellyttäväl-
lä runolla ja kuvalla. Eikä hän
jättänyt lähetyksiään myöhäi-
simpään hetkeen, vaan lähetti ne
jo näin ajoissa. Kiitos siitä hän-
nelle!

M. K. tati Maynardissa, Mass.,
lähetti myöskin Lasten Joululle
kauniin kertomuksen jo muuta-
ma viikko sitten. Kiitos hänelle
myöskin!

Mutta vielä on monta kirjo-
tusta ja kuvaa lähettämättä. Oli-
si hyvä, jos kaikki Lasten Jou-
luun ajotut kuvat ja kirjoitukset
ehtisivät toimitukselle lokakuun
ajalla.

Lähetätkääpä niitä kuvia i-
hannelitoista ja sunnuntaikoulu-
lapsista, lastennäytelmistä, lapsi-
voimistelijoista, lasten kenttäjuh-
listä, lastenleikeistä j.n.e.

S. s. osastojen ja kunnan puo-
luetovereiden avustamana tah-
domme Lasten Joulusta tänä
vuonna tehdä entisiä enemmän
tarkotustaan vastaavan.

Lähetätkää kaikki Lasten Jou-
luun ajotut kuvat ja kirjoitukset
Toverittaren toimitukselle, 231½
Oak St., Portland, Ore.

määränsä oli 150 ja saavutti hän sen
etupäässä Lapatossun tilauksilla.

"Neljäs oli tov. J. Leppäharju. Hän
saavutti tuloksensa ottamalla naisilta
"Toverittaren" tilauksia.
"Lähellä edellistä seurasi tov. O.
Viitasalo, saaden 136 pistettä. Toiset
olivat huomattavasti jälässä, eikä 9
"Punasen armeijan" jäsentä saavutta-
nut minkäänlaista tulosta."

Lainasin edelläolevan tähän osot-
teeksi, että kunhan jotain toimeen-
pannaan ja järjestelmällisesti toimi-
taan, niin aina siitä on jotain tu-
loksia, jos ei aina suuren suurta, niin
kuitenkin sentään jotain ja kun sel-
lasta toimintaa aina jatketaan, niin
ajan oloon koituvat tuloksetkin suu-
riksi. Norwoodin kirjeestä saatte lu-
kea, että siellä on jotain toimittu.

Ajattelin, että Toverittaren levit-
tämiseksi sopisi toimia järjestelmäl-
lisesti, ei ainoastaan punasen viikon
aikana, mutta joka viikko vuodet
ympäri. Koittakaapas ompeluseurois-
sanne ja kokouksissanne keksiä kei-
noja, panna kilpailuja toimeen y.m.
Toverittaren levittämiseksi.

Äsken antoi Oregonin valtion yli-
oikeus päätöksen, että ne leski-aidit,
joiden eläkehakemukset hyljättiin, tu-
levat saamaan eläkkeen ja maksetaan
se heille siitä saakka kun ovat ha-
kemuksensa antaneet sisään. Nyt o-
vat useat tässä valtiossa keinottele-
vat lakimiehet hakeneet tietoonsa näi-
den leskien nimet ja osotteet ja kli-
ruhtaneet tarjoamaan heille "apuaan"
sillä ehdolla että he saavat toiset
puolet noista eläkerahoista. Ja jotkut
näistä äiti-paroista ovat uskoneet
näiden ovelien kettujen lorut ja ot-
taneet vastaan tarjotun "avun".
Eiäketöimiston pää James F. Cas-
sidy on nyttemmin ilmoittanut, että
ei ole ensinkään tarpeellista käyttää
lakimiehen apua saadakseen eläkkeen
vaan aidit voivat tehdä hakemuksen-
sa itse ja hän on neuvonut, että ei
kukaan leski maksaisi lakimiehille
heidän vaatimaansa "korvausta."

Philadelphialla on äskettäin tehty

Naisten toiminnasta

AMESBURY, MASS.

Syksyiset tervehdykset Toveritta-
ren lukijoille! Herttainen kesä on
taas mennyt menojaan ja luonto
antanut hiukan ilahdusta köyhienkin
sydämiin. Kun mekin joskus pääsem-
me luonnon syyliin tunnemme itsemme
vapaaksi kuni lintunen. Mutta sekin
vapaus meiltä riistetään syksyn tul-
len. Kun syksy tulee ja lehdet kel-
lastuvat ja putollevat puista niin sy-
dämeemme tulee kummallinen ajatus
ja mieli tekee huudahtaa: "O! kesä,
viidhy luonamme vielä hetkinen!"

Sillä kesähän on se vuoden aika,
jolloin ei meidän köyhällistönkään
tarvitse ainakaan palella, niinkuin
talvelta vavista puoli jäässä, jonkin
taloräyskän nurkassa, jota kutsutaan
muka ihmisasunnoksi. Sillä tässäkin
kylässä eivät työväen asunnot ole ke-
huttavia, useimmat ovat niin huo-
nosti rakennettu, ettei niitä voi pitää
lämpimänä, vaikka kuinka koittaisi.
Ja entäs sitten kylpyhuoneita, niitä
ei ole monessakaan talossa.

Kun menet täällä huoneita vuok-
raamaan ja kysyt kylpyhuoneita, ih-
mettelee talon omistaja ja sanoo:
"kuinka vaatimaton siirtolainen on
ja että kyllä sitä tulee toimeen il-
mankin yhtä hyvin!"

Eikö kaunis vastaus todellakin?
Sillä onhan puhtaus puoli ihmisen
elämää? Ja me suomalaiset, jotka
olemme niitä kovia saunan ystäviä,
me sitä enemmän kaipaaamme. Kesällä
pääsemme joskus täällä Amesburyssä
itseämme virahtelemaan Atlantin lai-
neisiin, mutta talvelta emme voi si-
täkään tehdä.

Selsahtukaapa hieman ajattelemaan
miksi mieleemme syksyn tullen syn-
kistyy ja millä voimme puutteelli-
suutemme poistaa: "Siis kaikki ri-
veihin toimimaan tekin, jotka ette ole
vielä täseninä osastossa. Pois eripu-
raisuus ja pikkumaisuus, sillä se ei vie

tutkimuksia, minkätähden nuoret ty-
töt joutuvat huonolle tielle. Kuuden-
sadan sellaisen tytön kohta on tur-
kittu ja selville on saatu, että nämä
tytöt ovat lähtösin "perhelstä, missä
isän ja äidin välinen suhde on epä-
normaalinen tai perhelstä, missä
jommankumman vanhemman on täy-
tynyt olla pois kotoa."

Suhde vanhempiin välillä usein on
epänormaali silloin kun he ovat
ylöllisen rikkaita. Samoin myöskin
silloin, kun he ovat kovin köyhiä.
Perheen onni, henkinen ja ruumiillil-
nen sekä siveellinen terveys on par-
haiden turvattu silloin, kun perhe
ei ole liian rikas eikä myöskään
köyhä. Silloin kun jompiumpi van-
hemmista on aina poissa kotoa joh-
tuu se melkein poikkeuksesta aina
siitä syystä että heillä on joko liian
paljon tai liian vähän rikkauksia. Ja
perheridat syntyvät joko joutilaisuus-
desta joka johtuu liian paljon omai-
suden omistamisesta tai liian ras-
kaasta työstä ja köyhyydestä.

Siis, jos me tahdomme tehdä per-
heiden aseman turvatuksi ja pelas-
taa tytöt joutumasta huonolle tielle,
niin täytyy meidän järjestää yhteis-
kunnalliset asiat siten, että ei ku-
kaan ole liian rikas eikä kukaan liian
köyhä, vaan että kaikilla on tarpeeksi
terveellistä työtä ja tointa, ravintoa,
vaatteita, mukavat ja kauniit asun-
not, kirjallisuutta, lepoa, kaikkea ter-
veellistä virkistävää ja jalostavaa elä-
män nautintoa.

Niiden ompeluseurojen, jotka ko-
kouksissaan lukevat ja keskustelevat
sitte jotain opplaksen, sopisi mui-
den kirjojen ohella tilata myöskin
"Säkeniä". Säkenissä nyt julkaistaan
oppikurssi sosialismissa, joka on jok-
seenkin helppotajuinen ja hyvä, ja
siinä on kysymyksiä myöskin kes-
kusteltaviksi.

Toverittaresta myöskin sopii ottaa
lukemista ja keskustelun aiheita ompeluseurojen kokouksissa.

SELMA TATI.